

Yüce Allah, Kur'ân'ında onu bize 'Üsve-i hasene/'en güzel örnek' diye tanıtmıştır. O, her konuda bizim için en güzel örnek ve önderdir. O'nun Ramazan farklılıkları ve oruç günlüğü de bizim için örnektir.

Onun hayatında Ramazan'ın ayrı bir yeri vardı. Zira ona vahiy Ramazan'da gelmeye başlamıştı. O, Vahiy meleği ile bu ayda müşerref olmuştu. Bu ayda inmeye başlayan Kur'ân, insanlığı Marifetullah bilinci demek olan takvaya erdirmek için gelmişti. İçerisine riya karışmayan, hep ve yalnız Allah için tutulan ve bu ayda farz kılınan orucun hedefi de takvalı insan yetiştirmektir.

Peygamberimizin Ramazan ve Oruç günlüğünü şu şekilde özetlememiz mümkündür:

Ramazan, onun için bir rahmet, bereket, mağfiret ayı; hayır ve güzellikler pazarı; kullukta yoğunlaşma fırsatı idi. O, bu konuda "Ramazan'a eriştiği halde, günahlarından bağışlanmayıp cehenneme girene yazıklar olsun!"[1] buyurarak Ramazan'ın farkına dikkatlerimizi çekmişti.

Ramazani kulluk fırsatı olarak değerlendiren Peygamberimiz, Ramazan ve ondaki güzelliklerle

ilgili Şöyle buyurarak bu ayı en güzel Şekilde değerlendirmeye teşvik etmiŐtir: "Ramazan ayı girdiği zaman cennetin kapıları açılır, cehennemın kapıları kapanır ve Őeytanlar da zincire vurulur."[2]

"Ademođlunun her ameli katlanır. Hayırlı ameller en az on misliyle yazılır, bu yedi yüz misline kadar çıkar. Allah Tel Şöyle buyurmuŐtur: Oruç bu kaideden hariçtir. Çünkü o sırf benim içindir, onu ben mkfatlandıracağım. Kulum benim için Őehvetini, yiyeceğini terketti."

"Oruçlu için iki sevinç nı vardır: Biri, orucu açtığı zamanki sevincidir, diğeri de Rabbine kavuŐup orucunun sevabını aldığı zamanki sevincidir. Orulunun ağzından çıkan koku, Allah indinde misk kokusundan daha hoŐtur."[3]

"Orulunun uyuması ibadet, susması tesbih, çalıŐması bereket, duası makbul, günahı bađıŐlanmıŐtır."[4]

"Cennetin Reyvan adlı bir kapısı vardır, oradan yalnızca oruç tutanlar girer."[5]

O, diğer ayları gibi Ramazan'ı da her türlü günahattan uzak bir şekilde geçirirdi, tuttuğu oruçların sevabını gıybet, dedikodu, yalan ve boş söz gibi günahlarla azaltmazdı. Yine O, orucu uykuya hapsetmezdi, oruçtan en yüksek puanı/sevabı alabilmek için çabalardı.

Hepimiz için en güzel hayat modelleri sunan Peygamberimiz günlük olarak nafile ve farzlarıyla namazlarını kılardı, ama Ramazanda bu namazlarına teravih namazlarını da ekler ve şöyle buyururdu: "Yüce Allah, size Ramazan orucunu farz kıldı, ben de Ramazan gecelerinde (teravih namazıyla) kıyamı sünnet eyledim..."[6] Onun için Ramazan ayı, önce teravih namazı kılınarak başlar ve bu şekilde ertesi günün orucu namaz temeli üzerine bina edilir. Bunun içindir ki bizler onun gül hatırı için teravihlerimizi kılmaya şu sözlerle başlarız: Efendimiz Muhammed'e salat ile selam olsun/ O'na izzet ile ikram, teravihe kıyam olsun!

O, bugün bir çok insanın yaptığı gibi namazı yalnızca Ramazan'a ve teravihe hasretmezdi. Çünkü beş vakit namaz O'nun gözünün nuru idi.

O, diğer aylarda oruç tutardı, ama Ramazan tümüyle Onun oruç ayı idi.

Yani O, oruç gibi yüce ibadetten Ramazan dışında da kopmazdı. Çünkü O, oruçlu iken amellerinin Rabbine arz edilmesini çok isterdi.

Onun orucu, yalnızca midenin aç susuz kalmasından ibaret değildi. O, mide başta olmak üzere tüm organlarına oruç tuttururdu. O, orucu gönlü, beyni, dili ve tüm hücreleriyle tutardı. Ve o, bu konuda şöyle uyarıyordu bizleri: “Nice oruç tutanlar vardır ki, tuttıkları oruçlarından onlara kalan sadece aç ve susuz kalmalarıdır.”[7]

“Kim yalan ve iftirayı terk etmezse bilsin ki, onun yiyip içmesini bırakmasına Allah'ın ihtiyacı yoktur.”[8]

“Oruç perdedir, koruyucu kalkandır. Biriniz bir gün oruç tutacak olursa kötü söz sarf etmesin, bağırıp çağırmasın. Birisi kendisine yakışsız laf edecek veya kavga edecek olursa ‘ben oruçluyum!’ desin ve ona bulaşmasın.”[9]

O, oruç için sahur yapmayı bereket görür ve iftarda acele ederdi: “Sahur yemeği yiyin, zira sahurda bereket vardır.”[10] “İnsanlar iftarda acele ettikleri müddetçe hayır üzere devam ederler.”[11]

Bugün bazılarının yaptığı gibi, iftarı ve sahurunu terk etmez ve geçiştirmezdi. Onları vaktinde ve özenle yapardı.

Ağızı dualı bir peygamber olarak iftar anlarını da dua fırsatı olarak değerlendirir ve şöyle dua ederdi: “Allahım, yalnız senin için oruç tuttum, sadece sana güvenip inandım ve senin rızkınla iftarımı açtım.” “Allah’a hamdolsun. Susuzluk gitti, damarlar ıslandı, inşallah sevap kesinleşti.”[12]

Bu yüzden oruçlu iken de oruçsuz iken de O'nun ağzından hayır ve haktan başka bir şey sadır olmazdı.

Oruçluya iftar ettirmek O'nun Ramazan güzellikleri arasındaydı. Bu konuda şöyle derdi: “Kim bir oruçluya iftar ettirirse, kendisine onun sevabı kadar sevap yazılır. Üstelik bu sebeple oruçlunun sevabından hiçbir eksilme olmaz.”[13]

O, iftar sofralarında aşırılığa kaçarak israf sofralarına dönüştürmez ve yalnızca zenginlerin birbirlerine ödünç yaparcasına ağırlandığı sofralara çevirmezdi. O'nun mütevazı sofralarında zengin fakir herkese yer vardı. O'nun hayatında Ramazan, beslenme ayı da değildi, diyet ayı da, eğlence ayı da, festival ayı da değildi

O, oruç tutuyorum diye hayattan kopmaz, yapması gereken işleri hakkıyla yapmaktan geri

kalmazdı. Nitekim Bedir savaşına o, bir Ramazan ayında çıkmıştı.

Ne orucu uykuya tutturur ve ne de orucu iřini savsaklama aracı yaparak istismar ederdi.

Orula ilgili kendisine yöneltilen sorularda, her zamanki gibi kolaylaştırıcı bir yöntem izler ve alternatif çözümler sunardı.

O'nun cevapları yaşanabilirdi. Dini anlatırken taviz de vermezdi, muhataplarını çıkmazlara da götürmezdi.

O, her zaman cömertti, Ramazan'da daha cömert olurdu.. O, Vahiy meleġi ile karřılařtıġında hayır ve infakta, esen yellerden daha cömert olurdu.[14]

O'nun cmertliġi Ramazan ile sınırlı deġildi. Verirken fakirlerin nurlarını korur, sahip olduġunun en güzelinden ve sevgiyle verirdi.

Onun, zahidane bir hayatı vardı; ama o, Ramazanda daha bir zahiddi. Çünkü bu ay Onun itikaf ayı, mescidin bir köşesinde on gün, kendini Yüce Allah'a verme ayı idi. Hz. Peygamber, kendisine peygamberlik gelmeden önce Hıra mağarasında münzevi bir hayat yaşardı. Ama Kur'an ayetlerinin inmeye başlamasıyla O, Hıradan toplum içerisine indi ve tebliğ görevini sürdürdü. Fakat O, insanlardan ve dünya nimetlerinin cazibesinden geçici bir süre de olsa uzak kalmayı tamamen ihmal etmedi. Bu sefer halkın içinde, mescidinde O, Ramazanın son on gününü itikafla geçirirdi.

O, halk içinde Hakla beraber olur, ibadetlerini asla hayattan ve insanlardan kopmaya, onlarla ilişkilerini kesmeye ara yapmazdı.

O, her zaman Allah'ı zikrederdi, Ramazan'da daha çok zikrederdi. Bu kutlu ayda dualarına dua katardı.

O, sürekli Kuran okur ve Kur'an'lı bir hayat yaşardı, ama Ramazanda daha çok Kur'an okurdu. Onun mukabelelerine vahiy meleği ve ashabın seçkinleri eşlik ederdi. Onun vahiy meleği ile karşılıklı Kur'an okuyup ezberini sağladıkları ay da Ramazan'dı.[15]

O'nun Kur'ân okumaları anlamak ve en iyi şekilde yaşamak içindi. O, asla Kur'ân okumayı dünyalıklara alet etmedi ve adete dönüştürmedi.

O, Ramazan'ın son on günü içerisinde, dua, istiğfar, zikir ve ibadet fırsatı olan Kadir gecesini arar ve kadir gecesini ihya etmeye teşvik ederdi: "Kim inanarak ve sevabını Allah'tan bekleyerek kadir gecesini ihya ederse, geçmiş günahları bağışlanır." [16]

Kısaca O, Ramazan'da kulluk ve dua yoğunluğu içerisinde olurdu. Ve Ramazan'da sergilediği bu güzellikleri Ramazan'dan sonrasına taşır ve bunu ümmetine tavsiye ederdi. Yani on bir ayın sultanı Ramazan, onun on bir ayını da yönetirdi: "Kim Ramazan orucunu tutar ve ona şevval ayından altı gün ilave ederse, sanki yıl orucu tutmuş olur." [17] "Resûlullah Zilhicce'den dokuz günle Aşûra günü oruç tutardı. Bir de her aydan üç gün, ayın ilk pazartesi ile perşembe günü oruç tutardı." [18]

Çünkü O'nun için Ramazan, bir eğitim kampı, bir yenilenme fırsatı, bir donanım ve dolup ayı idi. O, Ramazan'dan aldığı enerji ile Ramazan sonrası hayatını şekillendirirdi. O, bayramını tekbir ve namazla başlatırdı. Tekbir ve namaz üzerine kurulan bayram sonrası hayat, tekbir ve namaz doğrultusunda devam ederdi.□□□

Tüm bu Ramazan güzellikleriyle o bizleri aydınlatmaya, gönüllerimizi ısıtmaya, beyinlerimizi ısıtmaya, sözlerimizi güzelleştirmeye, davranışlarımızı hep hayır ve güzelliklere yönlendirmeye devam ediyor.

O'nun ümmeti olarak O'nu özlemeye, hayatımızın her alanında O'na benzemeye, O'ndaki güzellikleri yaşamaya ve yaşatmaya var mısınız? O, bizleri, Mahşerde buluşma yerimiz olan Kevser havzının başında bekleyip durmakta.

Salat ü selam, her türlü ihtiram O'na ve O'nun bağlılarına olsun.

---

[1] El-Münzirî, et-Terğîb, II, 215-216. (Hakim)

[2]Buhari, Savm: 5, Bed'ü'l- Halk: 11, Müslim, Sıyâm: 2, (1079); Nesâî, Sıyâm: 5, (4, 129); İbrahim Canan, Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: IX, 426.

[3] İbrahim Canan, Kütüb-i Sitte , IX, 419.

[4] Muhtru'l-Ehdisn, No:1287 (Tabern)

[5] (Buharî, Müslim, Nesâî) Ali en-Nsf, et-Tâc, II, 48.

[6] (Nesâî, Ahmed) Ali en-Nsf, et-Tâc, II, 46.

[7] (bn Mce, Ahmed, Hakim) Ali en-Nsf, et-Tâc, II, 61.

[8] Buhari, Savm: 8, Edeb: 51; Ebu Dâvud, Savm: 25, (2326); Tirmizî, Savm: 16, (707); brahim Canan, Kütüb-i Sitte, IX, 503.

[9] Buhari, Savm: 2, 9, Libas: 78; Müslim, Sym: 164 (1151); Muvatta, Sym: 58, (1, 310); Ebu Dvud, Savm: 25 (2363); Tirmiz, Savm: 55, (764); Nes, Sym: 41, (2, 160-161); bnu Mce, Syam: 1, (1638), Edeb: 58, (3823); brahim Canan, Ktb-i Sitte, IX, 420.

[10] Buhari, Savm: 20, Müslim, Sym: 45, (1095); Tirmiz, Savm: 17, (708); Nes, Savm: 18, (4, 141); brahim Canan, Ktb-i Sitte, IX, 490.

[11] Buhar, Savm: 45; Müslim, Syn: 48, (1098); Muvatta, Sym: 6, (1, 288); Tirmizî, Savm: 13, (699); brahim Canan, Kütüb-i Sitte, IX, 499.

[12] Ebu Dâvud, Savm: 22, (2357). brahim Canan, Kütüb-i Sitte, IX, 500.

[13] Tirmizî, Savm: 82, (807); bnu Mce, Sym: 45, (1746); brahim Canan, Kütüb-i Sitte, IX, 426.

[14] (Buharî, Müslim) Ali en-Nâsıf, et-Tâc, II, 62.

[15] Cibrîl, her Ramazan Peygamberimize gelir ve o ana kadar inen ayetleri karşılıklı okurlardı. "Arza" diye isimlendirilen bu karşılıklı okuma (mukabele) Peygamberimizin vefat edeceği sene iki defa tekrarlanmıştı. Bkz. Buhari, Bedü'l-Vahy 5, Fedâilü'l-Kur'ân 7; Müslim, Fedâil 50; Zerkeşî, el-Bürhân, I, 232; İbnü'l-Esîr, en-Nihâye, III, 212; Bilmen Ö. Nasuhi, Büyük Tefsir Tarihi, I, 21.

[16] El-Münzirî, et-Terğîb, II, 229.

[17] Müslim, Sıyâm: 204, (1164); Tirmizî, Savm: 53, (759); Ebu Dâvud, Savm: 58, (2432); İbrahim Canan, Kütüb-i Sitte, IX, 471.

[18] Ebu Dâvud, Savm: 61, (2437); Nesâî, Savm: 83, (4, 220); İbrahim Canan, Kütüb-i Sitte, IX, 472.